

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **E.K., s. r. o.**, S.K., zast. JUDr. E.L., advokátkou so sídlom P.B. proti žalovanému: **S., štátny podnik**, R.B., zast. JUDr. K.K., advokátom so sídlom AK K., s. r. o., V.B., **o zaplataenie 1 348 082,73 eur s prísl.**, vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Obdo 3/2012, *o vznesenej námietke zaujatosti* voči predsedovi senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Štefanovi Šatkovi, takto

r o z h o d o l:

Predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Štefan Šatka *j e v y l ú č e n ý* z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Obdo 3/2012.

O d ô v o d n e n i e:

V právnej veci E.K., s. r. o., K. c/a S., štátny podnik, B., o zaplataenie 1 348 082,73 eur s prísl., podal žalovaný dovolanie voči rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolaciemu, pričom zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti rozhodnutia.

Uznesením z 22. februára 2012, sp. zn. 1 Obdo 3/2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku.

Toto uznesenie bolo doručené žalovanému 6. marca 2012 a 9. marca 2012 právnej zástupkyňi žalobcu.

Dňa 5. júna 2012 žalobca podal sťažnosť na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorá sa týkala pochybností žalobcu o zákonnosti zloženia senátu Najvyššieho súdu SR 1 Obo, ktorý rozhodoval o odložení vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku.

V odpovedi na sťažnosť žalobcovi z 21. júna 2012, č. Nobs 77/2012 (Spr 523/2012), predseda Najvyššieho súdu oznámil sťažovateľovi, že jeho sťažnosť prešetril a konštatoval, že senát 1 Obdo 3/2012 zodpovedá platnému rozvrhu práce na rok 2012. Ďalej uviedol, že uznesenie o odklade však nebolo doručované štandardne, teda poštou, ale právnenému zástupcovi žalovaného sa uznesenie doručilo v budove najvyššieho súdu, a teda prednostne 6. marca 2012, pričom právnej zástupkyňi žalobcu bolo doručované poštou, a to 9. marca 2012. Z akého dôvodu takto bolo postupované, z obsahu spisu nie je zrejmé. V odpovedi na sťažnosť sa ďalej uvádza, že je možné, že predseda senátu bol v nejakom kontakte so žalovanou stranou, a preto jeho konanie považuje za porušenie sudcovských povinností, v dôsledku čoho podal predseda najvyššieho súdu voči predsedovi senátu JUDr. Štefanovi Šatkovi návrh na začatie disciplinárneho konania.

Dňa 12. júla 2012 bolo do podateľne Najvyššieho súdu SR doručené podanie právnej zástupkyne žalobcu, ktorým vzniesla námietku zaujatosti voči predsedovi senátu JUDr. Štefanovi Šatkovi. Dňa 13. júla 2012 podateľna Najvyššieho súdu SR toto podanie zaregistrovala pod sp. zn. 5 Ndob 21/2012.

Keďže za námietku zaujatosti sa platí v zmysle sadzobníka súdnych poplatkov súdny poplatok (položka 17a sadzobníka), pričom súdny poplatok vyberá súd, ktorý rozhodoval ako súd na prvom stupni (§ 9 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. v znení zmien a doplnkov), námietkový senát Najvyššieho súdu SR zaslal vec Okresnému súdu Žilina, aby vyzval namietateľa na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 eur, a to dňa 20. júla 2012.

Právna zástupkyňa žalobcu podaním, došlým na najvyšší súd 24. júla 2012 ako doplnenie vznesenej námietky zaujatosti, konvalidovala nezaplatenie súdneho poplatku

tak, že toto podanie opatrla kolkovými známkami v hodnote 66 eur, čo predstavuje výšku predpísaného súdneho poplatku.

Najvyšší súd preto telefonicky požiadal o vrátenie spisu, sp. zn. 20 Cb 111/2010 Okresný súd Žilina, keďže žalobca súdny poplatok uhradil.

Právna zástupkyňa žalobcu v námietke zaujatosti, došlej na najvyšší súd 12. júla 2012, uviedla, že 10. júla 2012 z odpovede na sťažnosť z 21. júna 2012 sa dozvedela, že uznesenie o odklade vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu žalovanej strane nebolo doručované štandardne, teda poštou, ako žalobcovi, ale osobne v budove najvyššieho súdu, čo riadil osobne JUDr. Štefan Šatka, čo má za následok, že by mal byť JUDr. Štefan Šatka z prejednávania a rozhodovania danej veci vylúčený (§ 14 O. s. p.). Žalobca má za to, že nestrannosť sudcu sa posudzuje z dvoch hľadísk, a to subjektívneho a objektívneho. Pre naplnenie subjektívneho hľadiska svedčí zistený a vedúcou kancelárie najvyššieho súdu potvrdený veľmi ústretový postup namietaného sudcu, ktorý osobne riadil urýchlené a zrejme len ojedinelé rozhodnutie - je všeobecne známe, že senát 1O od jesene takmer nerozhodoval (viď mediálne vyjadrenie JUDr. Jozefa Štefanku) - potom jeho dohliadanie, aby bolo osobne doručené právnomu zástupcovi žalovanej strany, čo u žalobcu - a nielen to - vyvoláva pochybnosti o zaujatosti sudcu Š. Šatku. Objektívna, t. j. javová stránka predpojatosti uvedeného sudcu, tiež je podľa názoru žalobcu naplnená, keď zistenou procesnou činnosťou zjavne preferoval len jednu stranu, s ktorou neprípustne komunikoval bez prítomnosti žalobcu, čím sa v očiach žalobcu stal osobou pochybnou rozhodnúť vo veci samej. Preto žalobca navrhol vylúčiť sudcu Štefana Šatku z konania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 1 Obdo 3/2012.

Žalobca podaním došlým na najvyšší súd 24. júla 2012 doplnil námietku zaujatosti z 12. júla 2012 a uviedol, aby námietkový súd o návrhu žalobcu rozhodol, pretože zo strany štátu hrozí žalobcovi daňová exekúcia na DPH a daň z príjmov, ktorý podľa daňového úradu tvorí istina, ktorá je predmetom sporu a ktorú sa štát zdráha zaplatiť aj napriek tomu, že už bola právoplatne prisúdená a naviac, že od žalobcu prevzal protihodnotu vo vykonaných prácach.

Žalobca k vznesenej námietke zaujatosti pripojil list z najvyššieho súdu z 21. júna 2012 „odpoveď na sťažnosť“, návrh na začatie disciplinárneho konania proti JUDr. Štefanovi Šatkovi z 21. júna 2012.

Predseda senátu najvyššieho súdu JUDr. Štefan Šatka sa písomne dňa 1. augusta 2012 vyjadril k námietke zaujatosti vo veci 1 Obdo 3/2012 a uviedol, že v súlade s jeho povinnosťou sudcu doručovanie sporného uznesenia nijako neriadil. Na otázku vedúcej kancelárie, či môže uznesenie priamo odovzdať právnej zástupkyňi dovolateľa, vedúcej kancelárii povedal, že samozrejme, s tým, nech prevzatie uznesenia potvrdí na doručenke, čo sa aj zrejme stalo.

Podľa ust. § 45 ods. 1 veta prvá O. s. p., súd doručuje písomnosť sám alebo poštou. Ak teda súd rozhodnutie doručil sám, potom Harabin vie, že na jeseň je na ústavnom súde na „rade“ a zalieča sa pánovi podpredsedovi. Záverom predsedu senátu JUDr. Štefan Šatka uviedol, že vo veci sa zaujatý necíti, nemá vzťah k veci, účastníkom, ani k ich zástupcom.

Žalovaný bol vyzvaný súdom, aby sa k vznesenej námietke zaujatosti vyjadril. Tento reagoval písomným podaním, došlým námietkovému senátu 6. augusta 2012, tak, že sa nemôže relevantne vyjadriť, keďže mu nebola doručená odpoveď predsedu najvyššieho súdu na sťažnosť žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či vznesená námietka zaujatosti bola podaná v súlade s ust. § 15a ods. 2 O. s. p.

Podľa ust. § 15a ods. 2 O. s. p. účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

Žalobca v námietke zaujatosti voči sudcovi JUDr. Š. Šatkovi ako dôvod uviedol neštandardné doručovanie rozhodnutia žalovanému, ktoré údajne riadil, čím zvýhodnil žalovaného a zjavne komunikoval s jednou stranou bez prítomnosti druhej strany.

Predmetné uznesenie bolo doručované 6. marca (osobne žalovanému) a 9. marca (poštou žalobcovi).

O tejto skutočnosti sa žalobca dozvedel z odpovede predsedu najvyššieho súdu na jeho sťažnosť, t. j. 10. júla 2012, kedy žalobcovi bola doručená predmetná „odpoveď“. Od tohto dňa mu preto začala plynúť 15-dňová lehota na vznesenie námietky zaujatosti.

Žalobca vzniesol námietku zaujatosti písomným podaním z 11. júla 2012, ktorá bola doručená na najvyšší súd dňa 12. júla 2012, teda v zákonom stanovenej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto pristúpil k preskúmaniu námietky zaujatosti, t. j. okolností uvádzaných v námietke zaujatosti, ako aj vyjadrenia namietaného predsedu senátu najvyššieho súdu JUDr. Štefana Šatku a o vznesenej námietke zaujatosti rozhodol podľa ust. § 16 ods. 1 O. s. p.

Podľa ust. § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Z vyššie citovaného ust. § 14 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak možno mať pochybnosť o ich nezaujatosti pre ich pomer:

- k veci,
- k účastníkom konania,
- k zástupcom účastníkov konania.

Pod pojmom „pomer sudcu k účastníkom konania alebo k ich zástupcom“ treba rozumieť akýkoľvek vzťah, ktorý môže vzbudzovať pochybnosť o nezaujatosti. Môže ísť o príbuzenský, priateľský, ale aj nepriateľský vzťah, prípadne majetkový vzťah. O zaujatosti je možné hovoriť aj pri existencii vzťahu sudcu k prejednávanej veci, t. j. ak výsledok sporu môže ovplyvniť vzťahy konajúceho sudcu.

Z vyjadrenia namietaného sudcu vyplýva, že sa vo veci necíti byť zaujatý, keďže nemá pomer k účastníkom konania, ich zástupcom a ani k prejednávanej veci. Ide o subjektívne hodnotenie pocitu sudcu.

Zákon však spája vylúčenie sudcu, resp. sudcov, ktorí majú vo veci konať a rozhodovať nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Preto nejde iba o hodnotenie subjektívneho pocitu sudcu, resp. sudcov a ani o hodnotenie pocitov účastníkov konania. K nestrannosti totiž nestačí, že sudca subjektívne nepocituje k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom taký vzťah, ktorý by sa mohol prejaviť na jeho rozhodnutí, ak v konaní súčasne nepostupuje tak objektívne, aby o nedostatku tohto vzťahu nevzbudzoval žiadne pochybnosti. To znamená, že dôvodom na vylúčenie takéhoto sudcu nie je samotný prístup v konaní, ale jeho správanie, vzbudzujúce pochybnosti nezaujatosti.

Zo zásad prijatých judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto pri skúmaní naplnenia, resp. nenaplnenia objektívneho hľadiska podanej námietky zaujatosti sa zaoberal aj prílohou k tejto námietke zaujatosti, t. j. návrhom predsedu Najvyššieho súdu na začatie disciplinárneho konania z 21. júna 2012 proti JUDr. Štefanovi Šatkovi a konštatoval, že aj keď bol podaný návrh na začatie disciplinárneho konania voči namietanému sudcovi, pre námietkový senát platí zásada prezumpcie neviny, a preto k nemu z pohľadu viny neprihliadol. Rovnako námietkový senát nebol oprávnený skúmať, či predseda senátu JUDr. Štefan Šatka postupoval pri doručovaní rozhodnutia, ktorým bola odložená vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku, v súlade so zákonnou normou, t. j. Občianskym súdnym poriadkom. To bude úlohou disciplinárneho senátu a námietkový senát by tým prekročil svoje oprávnenie, spočívajúce v rozhodovaní o vznesenej námietke zaujatosti. Pristúpil však ku skúmaniu, či nedošlo k absencii nestrannosti (nezávislosti na stranách), čo predstavuje absenciu vzťahu sudcu k jednej zo strán, pričom pojem strana je možné chápať ako vo všeobecnej, tak aj v konkrétnej rovine. Nestrannosť (nezávislosť) je vzťahovou kategóriou, ktorá v objektívnej polohe sa na všeobecnej úrovni posudzuje z hľadiska vzťahu schopnosti aktérov ovplyvniť vznik, trvanie, resp. zánik člena súdneho orgánu. V predmetnej veci námietkový senát dospel k záveru, že práve podanie sťažnosti žalobcu predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky bolo podnetom na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania proti namietanému sudcovi.

Pre túto skutočnosť námietkový senát dospel k názoru, že existuje reálne objektívna okolnosť, ktorá by mohla objektívne viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým zaujatým spôsobom s vecou disponuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa ust. § 16 ods. 1 O. s. p. rozhodol, že predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Obdo 3/2012.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Záverom námietkový súd poznamenáva, že nevyhovel žalovanému a nezaslal mu odpoveď predsedu najvyššieho súdu, keďže dospel k záveru, že táto odpoveď bola adresovaná žalobcovi - týka sa jeho sťažnosti a námietkový súd posudzoval nie predmetnú odpoveď, ale písomnú námietku zaujatosti žalobcu, t. j. jej dôvodnosť.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 14. augusta 2012

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová